

Mineraalikuidut tasopinnoilla ja IV-kanavissa

Mäntynummen yläkoulu ja laajennusosan hallinnon tilat
Mäntynummenkuja 15, 08500 Lohja

1. Yleistiedot

Tutkimuskohde	Mäntynummen yhtenäiskoulu Mäntynummenkuja 15 08500 Lohja
Tilaaaja	Lohjan kaupunki Tekninen toimi / Tilapalvelut, Kari Komonen Karstuntie 4, 08100 LOHJA kari.komonen@lohja.fi
Tutkimuksen tarkoitus	Mineraalikuitupitoisuuden mittaaminen tuloilmakanavista ja 14 vrk laskeumana.
Tutkimusajankohta	Laskeumanäytteet 26.3.-9.4.2021, kanavanäytteet 9.4.2021
Lähtötietoja	Sisäilmatekninen kuntotutkimusraportti, FCG, 23.5.2018 Ilmamäärien mittauspöytäkirjat, Lohjan Sisäilmamestarit, 3.-21.8.2021
Tutkimuksen tekijä	Pekka Salin, FM (kemia), RTA C-25716-26-20 pekka.salin@isec.fi, p. 045 601 5418 Inspector Sec Oy Hakkilankaari 9, 01380 Vantaa
Raportin laatija	Pekka Salin

2. Tutkimusmenetelmät

Teollisten mineraalikuitujen määriä **tasopinnoilla** tutkittiin ottamalla geeliteippinäytteitä tutkittavien tilojen pinnoilta 2 viikon laskeuma-ajan jälkeen. Näytteet analysoitiin valomikroskoopilla Ruokaviraston hyväksymässä asumisterveystutkimuksia tekevässä laboratoriossa. Tuloksia tulkittiin vertaamalla STM:n asetuksessa mainittuun toimenpiderajaan (Asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista).

Teollisten mineraalikuitujen määriä **IV-kanavistossa** mitattiin ottamalla geeliteippinäytteitä tuloilmakanavista. Näytteet analysoitiin valomikroskoopilla Ruokaviraston hyväksymässä asumisterveystutkimuksia tekevässä laboratoriossa. Tuloksia tulkittiin vertaamalla TTL:n julkaisemiin viitearvoihin, jotka ovat suosituksia.

3. Tulokset

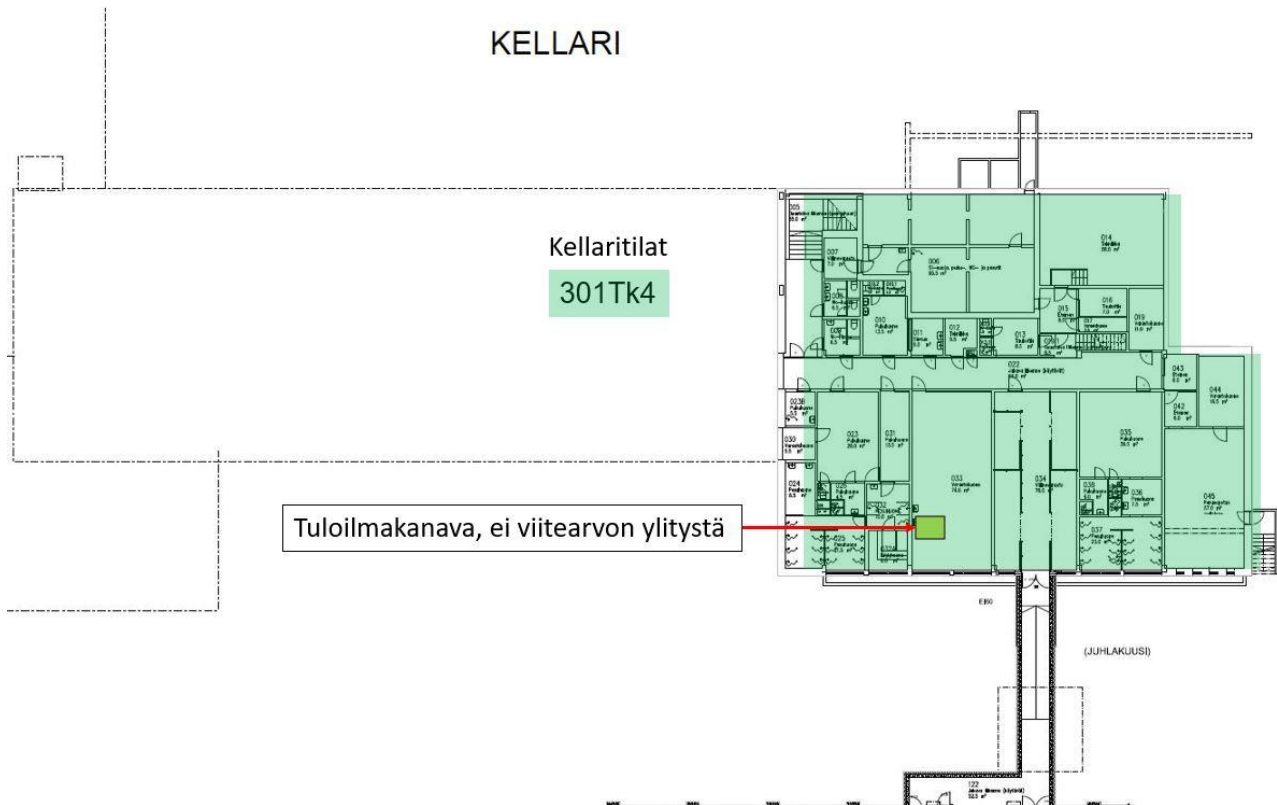
Tulokset on esitetty taulukoissa 1 ja 2 sekä kuvissa 1-3. Tuloilmakanavissa ei ollut viitearvon ylityksiä. 14 vrk laskeumanäytteissä viitearvo 0,2 kpl/cm² ylittyi opettajien työtilassa, kopiohuoneessa ja tiloissa Y6 ja Y11.

Taulukko 1. IV-kanavanäytteet. Tavanomaisiksi pitoisuuksiksi luokitellaan 10-30 kpl/cm².

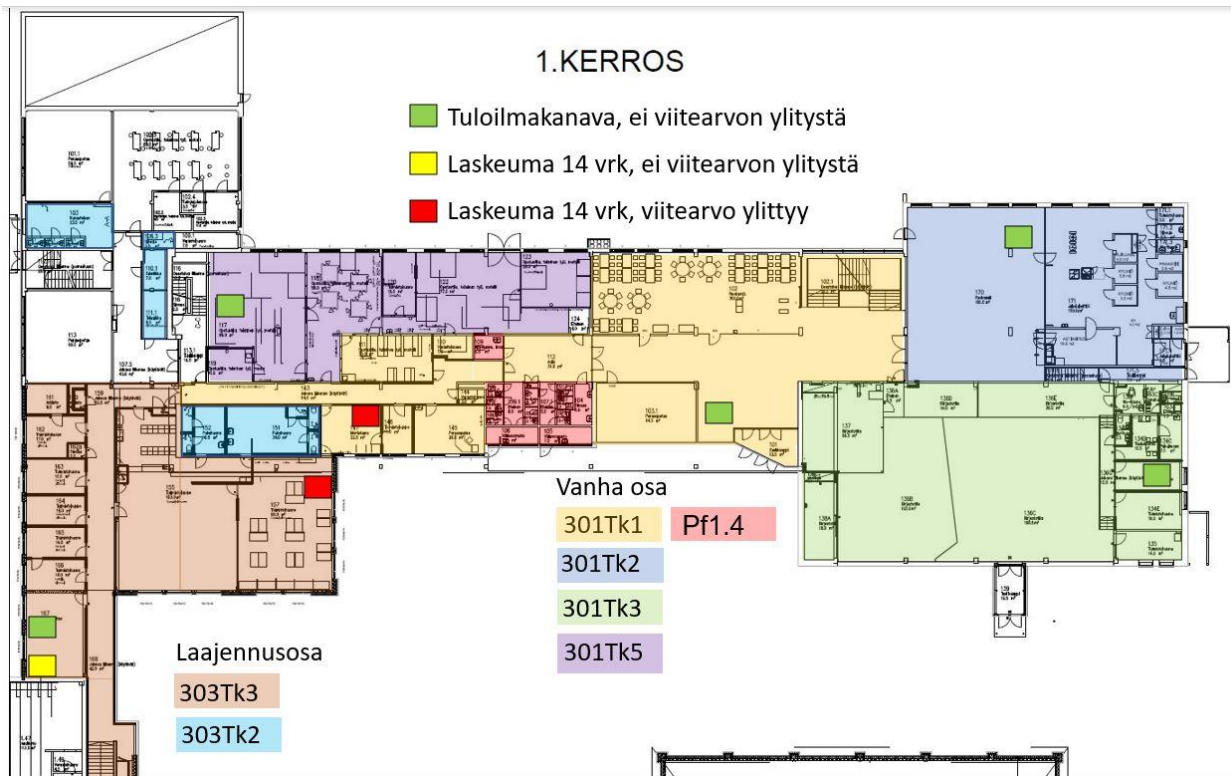
Näyte	Näytteenottoaika	Tulos kpl/cm ²	Muun pölymateriaalin määrä		
			Hieno pöly	Orgaaniset kuidut	Siitepöly
1	Kanavapöly, tuloilmakanava, hallinto, 167, neukkari	1,4	Niukka	Niukka	Ei sisällä
2	Kanavapöly, tuloilmakanava, vanha osa, 2.krs, 204.1 (Y12)	2,3	Kohtalainen	Kohtalainen	Sisältää
3	Kanavapöly, tuloilmakanava, kombikirjasto, 134 D	1,7	Kohtalainen	Kohtalainen	Sisältää
4	Kanavapöly, tuloilmakanava, kellari, MYK huonekaluvarasto	8,1	Kohtalainen	Kohtalainen	Sisältää
5	Kanavapöly, tuloilmakanava, vanha osa, 1.krs, eteinen	8,4	Runsas	Runsas	Sisältää
6	Kanavapöly, tuloilmakanava, ruokasali	9,4	Kohtalainen	Kohtalainen	Sisältää
7	Kanavapöly, tuloilmakanava, tekninen tila, konesali 117	7,9	Runsas	Runsas	Sisältää

Taulukko 2. 14 vrk laskeumanäytteet. Vähintään 0,2 kpl/cm² pitoisuudet luokitellaan kohonneiksi.

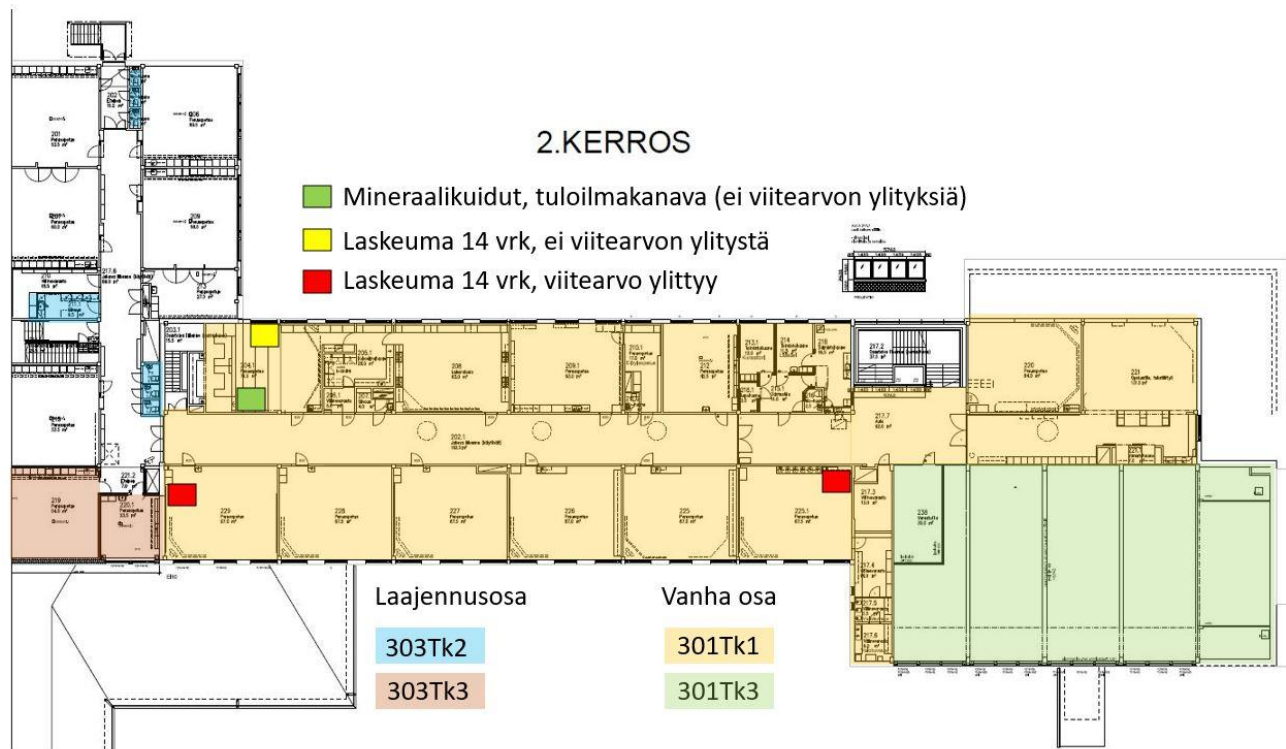
Näyte	Näytteenottoaikka	Tulos kpl/cm ²	Muun pölymateriaalin määrä		
			Hieno pöly	Orgaaniset kuidut	Siitepöly
1	Hallinto, kopiohuone, hyllyn päältä	0,3	Niukka	Niukka	Sisältää
2	Hallinto, opettajien työhuone, hyllyn päältä	0,2	Niukka	Niukka	Sisältää
3	Hallinto, 167, neukkari, hyllyn päältä	0,1	Niukka	Niukka	Ei sisällä
4	Vanha osa, 2.krs, Y 11, Vanha osa, 2.krs, Y 11, hyllyn päältä	1,1	Niukka	Niukka	Ei sisällä
5	Vanha osa, 2.krs, 204.1 (Y12), hyllyn päältä	<0,1	Niukka	Niukka	Ei sisällä
6	Vanha osa, 2.krs, Y 6, kuvaamataito, hyllyn päältä	0,3	Niukka	Niukka	Sisältää

Kuva 1. IV-kanavanäyte kellarista. Näytteessä oli tavanomainen määrä kuituja.

Kuva 2. Mineraalikuitunäytteet 1. kerroksesta. Viitearvon ylitykset laskeumanäytteissä opettajien työtilassa ja kopiohuoneessa.

Kuva 3. Mineraalikuitunäytteet 2. kerroksesta. Viitearvon ylitykset laskeumanäytteissä tiloissa Y6 ja Y11.

4. Tulosten tulkinta

Näytteet tuloilmakanavista

Työterveyslaitoksen tulkinnan mukaan tuloilmakanavissa oleva kuitujen määrä on keskimäärin 10-30 kpl/cm². Tavanomaisena pidetty pitoisuus ei siis ylitä.

14 vrk laskeumanäytteet

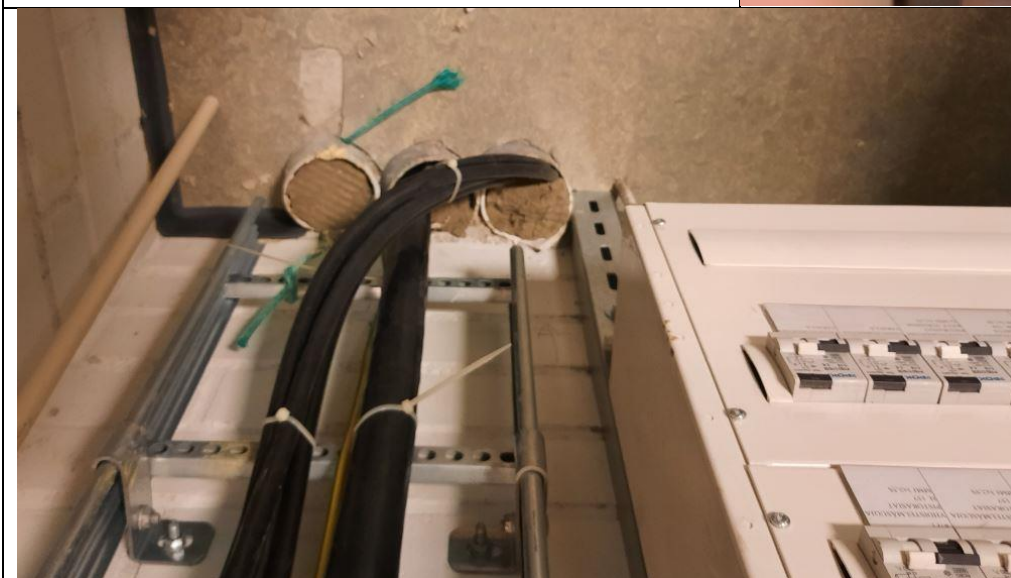
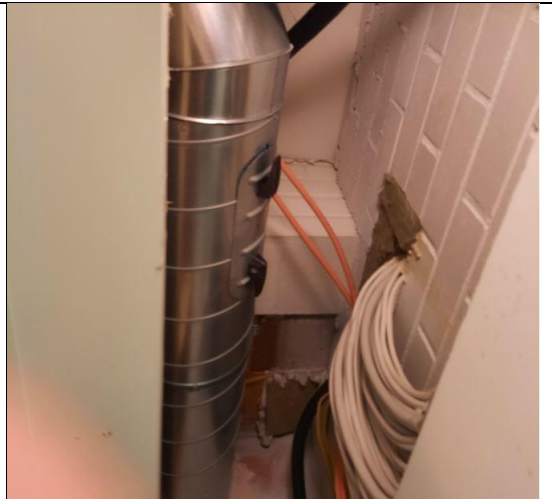
Työterveyslaitoksen tulkinnan mukaan kuidut eivät todennäköisesti aiheuta ongelmia, jos pitoisuudet säännöllisesti siivotuilla pinnoilla ovat korkeintaan 0,2 kuitua/cm².

Jos viitearvo ylittyy, tulee selvittää kuitulähteet ja ryhtyä toimenpiteisiin kuitukertymän pienentämiseksi.

Vanhan osan Y6 ja Y11 laskeumanäytteissä havaitut kuidut ovat todennäköisesti peräisin rei'itetyn kattolevyn takana olevasta mineraalivillasta. Kyseistä villaa ei ole pinnoitettu ja se on ilmayhteydessä luokkatiloihin.

Hallinnon tiloissa mitatut kuidut ovat peräisin mahdollisesti läpivientien villoista (kuvat 4 ja 5).

Kuvat 4 ja 5. Mineraalivillaa läpivientien kohdalla hallinnon tiloissa. Läpiviennit ovat mahdollisia kuitulähteitä. Kuitulähteet suositellaan poistettaviksi.

5. Toimenpide-ehdotukset

Oleskelutiloihin ilmayhteydessä olevat mineraalivillat suositellaan pinnoitettaviksi tai korvattaviksi muilla materiaaleilla.

Vantaalla 19.4.2021

Pekka Salin, FM, RTA C-25716-26-20
Inspector Sec Oy
Puhelin: 045 601 5418
Sähköposti: pekka.salin@isec.fi

Liitteet

Liite 1, Kuituanalyysi, 14 vrk laskeumanäytteet, 14.4.2021 Kiwalab Oy

Liite 2, Kuituanalyysi, Geeliteippinäytteet tuloilmakanavista, 13.4.2021 Kiwalab Oy